

SILVIA CHICU-DIMITRIU: ANALIZĂ RETROSPECTIVĂ A EDUCAȚIEI COMUNISTE

Corina SAVIȚCHI

ABSTRACT

Mrs. Silvia Chicu is a notorious name in the historiography of the Republic of Moldova. Between September 1987 and June 1992 he studied at the Faculty of History and Pedagogy of the State Pedagogical Institute "Ion Creangă" in Chisinau. In 1993–1996 he did doctoral studies in the UPS "Ion Creangă". He defended the doctoral thesis in history with the theme: "The political life of the country of Moldova in the second half of the century. XVI". Since 2007 she has been a lecturer at the Department of History of Romanians. From 2011, she is head of the Scientific Research Section of the UPS "Ion Creangă". Being a specialist in the medieval and early modern history of Romanians, she is the author of scientific and scientific-didactic works: monographs, scientific articles, guides, etc. The scientific-didactic activity is focused on issues of medieval and early modern history of Romanians, the history of private and daily life of Romanians, the history of Romanian medieval law.

Keywords: *university lecturer, medieval history, early modern history, the history of daily life, the history of medieval law.*

Interviu

Corina Savițchi (în continuare C.S.): Stimată Doamnă Silvia Chicu-Dimitriu, propun să începem discuția noastră de la acea așezare de dor, frumuseți și amintiri, cu distinsul nume – baștină – locul de unde pornește drumul fiecăruia în viață, locul unde visele desprind aripi spre noi înălțimi.

Silvia Chicu-Dimitriu: Într-adevăr, satul natal pentru mine, ca și pentru toată lumea, este ceva scump și sacru, o oază care îmi păstrează vii cărările copilăriei, amintirile despre prieteni, colegi și consăteni. Cu mândrie rostesc

numele acestei localități – Pârjolteni, raionul Călărași, un sat în preajma căruia este amplasată rezervația peisagistică Căbăiești-Pârjolteni.

C.S.: V-ați născut într-o familie de intelectuali. Acest lucru a marcat ulterior traseul profesional al Dvs.?

Silvia Chicu-Dimitriu: Părinții mei – Elizaveta și Ion Dimitriu – mi-au alțoit, fără să-și propună acest lucru, dorința de a urma aceeași cale – profesia de pedagog. Din clasele mici, când deja înțelegeam bine limba rusă, preferam să citesc articole din revista „Воспитание школьников”, pe care părinții, fiind cadre didactice, erau obligați să o aboneze. La situațiile descrise în această revistă încercam să gădesc soluții proprii. Deși părinții mei au fost profesori de științe exacte – matematică și fizică, nu am urmat „calea exactelor”, deoarece nu-mi plăcea „controlul caietelor”.

C.S.: Atunci de ce istoria? Acasă bănuiesc că despre istorie mai puțin se discuta.

Silvia Chicu-Dimitriu: Interesul față de istorie mi s-a transmis de la tata, care era interesat de istorie și genealogie. Totodată, povestirile profesorului de istorie din școala medie din satul natal – dl Vasile Tâmbur – m-au convins că istoria este interesantă, captivantă și oferă spațiu pentru gândire și interpretare.

C.S.: Aș dori să ne vorbiți despre amintirile „elevei în socialism” Silvia Dimitriu, „ieri ” – octombrel, pionier și comsomolist, iar azi – conferențiar universitar în istoria românilor.

Silvia Chicu-Dimitriu: Copilăria mea, ca și a multor semeni de-ai mei, a fost marcată de particularitățile educației comuniste. Fiind născută într-o perioadă în care mamele beneficiau de un concediu postnatal de doar 56 de zile, care reprezenta și *concediu de îngrijire a copilului*, de la vârsta de 2 luni, o mare parte a timpului (când mama era la ore, consilii pedagogice, cercuri politice și adunări sindicale etc.) o petreceam în compania bunicii și a surorii mai mari.

Deși eram fiică de profesori a căror sarcină era educația elevilor, inclusiv cea ateistă, în sistemul de valori al părinților, valorile creștine erau dominante (tata era fecior de fost dascăl). Părinții au hotărât să mă boteze în casa unor vecini, chemând în mod secret un preot dintr-un sat vecin.

C.S.: Pe acele timpuri, intelectualilor și nu doar, le era interzis să meargă la biserică, dar mai ales să-ți botezi copiii.

Silvia Chicu-Dimitriu: Așa este, dar părinții inventase o „legendă” în cazul în care instanțele ar fi aflat de creștinarea mea, precum că botezul a avut loc fără permisiunea lor. Așa am devenit eu creștină, fără a intra în biserică nici atunci, nici mulți ani după aceasta.

C.S.: Copiii în perioada socialistă beneficiau de educație instituționalizată. Cum vă amintiți perioada preșcolară, când mergeați la grădiniță?

Silvia Chicu-Dimitriu: Am frecventat pentru foarte puțin timp grădinița de copii. Eram un copil care se adapta mai greu în colectiv. Fiind stresată de

anturajul necunoscut, pe care îl consideram ostil, în fiecare zi plângeam și pățeam ceva: cădeam, mă loveam, îmi luau copiii jucăria etc. De aceea părinții au hotărât să rămân în grija bunicii, cu care mă simțeam în siguranță.

C.S.: Apoi a urmat școala. La ce vârstă se mergea la școală pe atunci?

Silvia Chicu-Dimitriu: Vârsta de școlarizare în perioada sovietică era aceeași – 7 ani, dar fiind fiică de profesori, având pile (*zâmbeste*), am fost admisă la școală la vârsta de 6 ani și 9 luni. Școala a însemnat o altă etapă din viața mea, mai interesantă, dar și stresantă, în același timp. Am devenit și eu membru a unui colectiv.

C.S.: Au fost situații, întâmplări în clasa întâi care v-au rămas în memorie până astăzi?

Silvia Chicu-Dimitriu: Îmi amintesc cele mai „dureroase” momente din acea perioadă: introducerea limbii ruse în programul de învățământ din ianuarie 1977 și nu pentru că era o limbă străină, dar pentru că odată cu aceasta mi-a fost dată și „sarcina obștească” de „a-l învăța carte” pe unul din colegii care avea rezultate slabe la limba rusă. Am fost avertizată că-mi va fi scăzută nota dacă acel coleg nu va avea progrese la învățatură. Astfel trebuia educată responsabilitatea colectivă, conform principiului „unul pentru toți și toți pentru unul”. Rezultate în lichidarea „analfabetismului” n-am obținut, dar ură pentru coleg și, în parte, pentru învățătoare – în mod cert.

C.S.: Educația a fost considerată un instrument important de a controla oamenii și de a crea „omul nou”. Partidul Comunist s-a implicat în procesul educațional prin crearea diverselor organizații în interiorul școlii. Cum a fost la Dvs.?

Silvia Chicu-Dimitriu: Într-adevăr, azi, judecând din perspectivă istorică, înțelegem lucrurile altfel. Atunci era o stare obișnuită a lucrurilor. Pe lângă faptul că erai obligat să te supui colectivului clasei, trebuia să te încadrezi și în marele colectiv de copii al URSS, să fii și să te simți că ești tovarășul mai mic al comuniștilor. În ajunul sărbătorilor din noiembrie 1976 – „октябрьские праздники” (variante populară „octeabrischi”) am fost primiți colectiv în organizația de octombrei. Ne-a fost prinsă la piept (în dreptul inimii) insigna de octombrel – o stea cu cinci colțuri, iar în centru – chipul lui Volodea Ulianov (Vladimir Ilici Lenin în copilărie). Nu-mi amintesc să-mi fi trezit evenimentul anumite emoții, dar știu că mi-au fost dăruite dimitrițe roșii, rupte din curtea școlii, care nu erau preferatele mele. Mă întreb azi: avea vreo semnificație culoarea roșie a florilor?

C.S.: Care a fost reacția părinților?

Silvia Chicu-Dimitriu: Nimeni nu s-a împotrivit dintre părinți, fiind considerată o tradiție apartenența la această organizație de „mici comuniști”. Noi, copiii, ne simțeam mai importanți și mai mari. Clasa a fost împărțită în echipe a câte 5 elevi, numite „steluțe”. Trebuia să fim responsabili și pentru

faptele colegilor din „steluță”. Mi se perindă în memorie versurile: „Cinci suntem la număr octombrei vioi/ Și în orice școală întâlnești ca noi”, sugerând probabil că este o normă a vieții.

Eram instruiți și educați conform cerințelor Partidului Comunist al Uniunii Sovietice: în baza exemplurilor de viață ale lui Volodea Ulianov. Astfel, la sfârșitul abecedarului – cartea de căpătâi a elevului din clasa întâi era poezia:

*Da, a fost copil și Lenin,
Da, a fost și el școlar,
Și în geanta sa pe vremuri
El purta abecedar.
A rostit cuvântul „mamă”
Și duios l-a repetat,
Și din mijlocul pădurii
Mamei flori i-a adunat.*

C.S.: Cum au derulat evenimentele ulterior?

Silvia Chicu-Dimitriu: O altă etapă din viață în activitatea „partiinică” (de partid) a început la 22 aprilie 1979 (clasa a III-a), când am fost primită cu mare pompă în rândurile organizației pionierești. Data era aleasă iarăși după calendarul de partid – ziua de naștere a lui Vladimir Lenin. Eram pătrunși de un sentiment de mândrie, fiindcă eram recunoscuți că suntem maturi – „tovarășii mai mici ai comuniștilor”. Trebuia să purtăm zilnic cravata roșie, insigna și uniforma școlară: rochie maronie și șorț alb (la ocazii speciale) și șorț negru (zilnic).

C.S.: Cum se făcea intrarea în rândurile pionierilor, existau niște reguli anume?

Silvia Chicu-Dimitriu: Aceasta se întâmpla în clasa a III-a. Elevii clasei a treia în fiecare an erau primiți în rândurile organizației pionierești de colegii lor

mai mari, iar intrarea se făcea sub jurământ rostit solemn. Ne era legată cravata roșie și primeam insigna de pionier. Clasa de elevi reprezenta un detașament al unității pionierești din școală. Fiecare detașament purta numele unui erou sovietic, a cărui biografie trebuia studiată în profunzime. Eu am fost membră a detașamentului ce purta numele primei femei-cosmonaut, rusoacei – Valentina Tereșkova. Printre numele cele mai frecvent acceptate erau: Pavlik Morozov, pionierul-rus care l-a denunțat pe bunicul său că nu a predat tot grâul instanțelor sovietice; Zoia Kosmodemeanskaia – partizana-rusoaică care a murit, dar nu a divulgat secretele organizației de partizani; Alexei Mariesiev – aviatorul-rus care, fiindu-i amputate picioarele, a revenit în rândurile Armatei Roșii etc.

C.S.: Niște personalități - eroi ai Uniunii Sovietice, fiind impuse drept modele de comportament și exemple demne de urmat pentru orice copil. Spuneți-mi, Vă rog, disciplina și rezultatele la învățătură influențau asupra poziției deținute în cadrul detașamentului?

Silvia Chicu-Dimitriu: Desigur, fiind eminentă la învățătură și considerată exemplu pentru colegi, am fost aleasă președinta detașamentului de pionieri și membru în grupul de conducere a unității de pionieri din școală – „Sfatul pionieresc”. O perioadă acest organ a purtat denumirea de s f a t, dar la un moment dat – directorul-adjunct pentru activitatea extracurriculară (unicul profesor-comunist) – ne-a avertizat că *sfatul* a plecat peste Prut, iar la noi este Sovietul unității pionierești. Observația mi-a trezit interesul față de acest SFAT AL ȚĂRII (organul reprezentativ care a votat alipirea Basarabiei la România la 27 martie 1918), despre care nu cunoșteam nimic, deoarece istoria Moldovei se studia superficial în clasa a VIII-a, fiind axată pe analiza luptei de clasă și criticarea oricărei manifestări de afirmare a poporului român, de aici, din Basarabia.

C.S.: Cum derula activitatea în cadrul organizației de pionieri?

Silvia Chicu-Dimitriu: Dirigintele clasei era obligat să organizeze lunar o adunare tematică în scopuri educative. Dovada organizării erau procesele verbale prezentate spre a fi verificate. Cu ocazia aniversărilor comuniste, congreselor de partid ș.a. trebuia să prezentăm succesele noastre și să le dedicăm evenimentului.

Ziua formării organizației pionierești unionale – 19 mai – era sărbătorită „la natură”. Era organizat un rug, iar în jurul rugului cântam și recitam poezii la temă. Spre exemplu:

*Ruguri sub boltă
Noaptea aprindem.
Noi, pionierii
De pretutindeni.*

Sau varianta rusească:

*Взвейтесь кострами,
Синие ночи!
Мы пионеры,
Дети рабочих!*

C.S.: Versuri care au prins rădăcini adânci în memoria Dvs. și cu siguranță greu le veți uita. Odată cu adolescența se schimba statutul elevilor?

Silvia Chicu-Dimitriu: Da, pionieri eram până la vârsta de 14 ani, de fapt, până la sfârșitul clasei a șaptea. După studierea programului și statutului Uniunii Leniniste Comuniste a Tineretului din Uniunea Sovietică, după o discuție cu activul comsomolist raional erai admis în organizație. În funcție de numărul elevilor care împlinise vârsta de 14 ani, periodic erau primiți doritorii. Spre deosebire de admiterea în octombrei sau pionieri, în comsomol nu intrau toți. Din clasa mea de 24 elevi, 23 au fost comsomoliști. Unei colege nu i-a permis tatăl.

Cazul meu, de intrare în rândul organizației, este puțin deosebit. Fiind mai mică decât colegii, trebuia să fiu admisă mai târziu, dar probabil să nu fie interpretat ca refuz am fost admisă mai devreme, iar biletul mi-a fost eliberat cu data de 25 noiembrie 1983, adică în ziua când am împlinit 14 ani. „Nicio zi fără comsomol” – declar eu astăzi în glumă.

C.S.: Vă rog, să ne vorbiți mai multe despre perioada comsomolistă.

Silvia Chicu-Dimitriu: Eram obligați, pe atunci, să organizăm diverse evenimente patriotice, ideologice, cum ar fi adunări comsomoliste, „informații politice” – o trecere în revistă a știrilor politice din presă, „cercuri politice” – studierea și analiza lucrărilor „Marelui Lenin”.

C.S.: Cum se desfășurau activitățile legate de educația patriotică în școală?

Silvia Chicu-Dimitriu: La acest compartiment merită menționat concursul militarizat la 23 februarie, dedicat „botezului de luptă” al Armatei Roșii lângă Pskov și Narva în anul 1918. În perioada dată, la Chișinău se pregătea Unirea Basarabiei cu România, adică Rusia pierduse supremația asupra spațiului pruto-nistean. Cu toate acestea, Republica Sovietică Socialistă Moldovenească trebuia să sărbătorească evenimentul.

În cadrul concursului erau apreciate următoarele componente:

1. **Uniforma militară.** În acest scop erau confecționate de către diriginții claselor 24-26 imitații de uniforme militare.

Cel mai frecvent erau reprezentate următoarele genuri de armată: marina și aviația. În clasa I am fost marină, iar în clasa a III-a, paradoxal, husar – ostaș în cavaleria țaristă. Presupun că învățătoarea care a pregătit uniformele nu cunoștea acest lucru, dar nici juriul, care ar fi trebuit să o „pedepsească” pentru această eroare gravă cu subtext politic. Am intonat: „Spunea Suvorov să ținem sus/ S-atingă norii drapelul rus”;

2. **Recital de poezie** (în limba rusă și moldovenească: ex. „Oastea sub zări roșietice/ Trece cu pași viforoși/ Slavă Armatei Sovietice/ Slavă ostașilor roși”);

3. **Interpretarea cântecelor patriotice**, patria se subînțelegea – URSS (cel mai frecvent cântecele erau în limba rusă: ex. «Красная Армия марш, марш вперед, Реввоенсовет нас в бой зовет, Ведь от тайги до британских морей, Красная Армия всех сильнее!»);

4. **Dans în stil militar** (pași cadențați, folosirea accesoriilor militare).

C.S.: Din pozele prezentate se observă implicare din partea tuturor. Cum erau premiați învingătorii?

Silvia Chicu-Dimitriu: Clasa care ieșea învingătoare reprezenta școala la concursul militarizat raional, care avea loc la 19 mai – ziua de naștere a organizației pionerești unionale. Subsemnata, în componența clasei, am reprezentat nu o dată școala, imitând de cele mai dese ori uniforma de aviator. În centrul raional Călărași, de altfel ca și în întreaga țară, avea loc o adevărată paradă militară.

Îmi amintesc că în clasa a șaptea, câștigând concursul raional, am participat la concursul republican „Зарница” (în traducere ar fi – *fulgurație*, dar termenul niciodată nu a fost folosit în limba română). Acesta s-a organizat pe poligonul militar de la Tighina. Ne-au fost create condiții de tabără militară de câmp. Am locuit în corturi, am fost treziți de „alarmă”, la orele 4.00, auzind împușcături printre corturi. Îmi amintesc, am tras o mare frică, dar ne-am simțit ca eroii din filmele ce se derulau despre „ai noștri” și nemții. Detașamentul clasei reprezenta în acele condiții o structură militară, eu având funcția de „замполит” – adjunctul conducătorul pe dimensiunea „educație politică”. Era un joc, dar ne consideram maturi și foarte importanți, cunoscând că și de vârsta noastră au fost eroi. Lipsa pregătirii „serioase” de concurs ne-a plasat pe un loc mai îndepărtat, dar amintirile valorează mult mai mult.

C.S.: Copiii de astăzi se joacă la calculator în diverse jocuri militarizate, copiii de atunci se jucau de-a războiul cu arme improvizate, confecționate din lemn.

Silvia Chicu-Dimitriu: În clasele superioare pregătirea militară reprezenta un compartiment important nu numai al educației, dar și al instruirii. În clasele a IX-X se organizau 2 ore săptămânal de pregătire militară, la care participau obligator toți elevii. Orele se organizau doar în limba rusă, deoarece după 18 ani băieții efectuau serviciul militar în limba rusă. În cadrul acestei discipline studiam practic toate compartimentele necesare unui ostaș în armată: mergeam cu pas cadențat (fetelor nu întotdeauna le reușea, de aceea profesorul, ironic, le numea balerine), studiam și

împușcam cu arma pneumatică, studiam arma Kalașnikov. În clasele superioare la 23 februarie era organizat concursul militar „Орлёнок” - în traducere ar fi „Micul șoim”, dar se utiliza doar noțiunea în limba rusă. La această etapă concursul era pur militar: întrebări teoretice, utilizarea măștii antigaz, demontarea și montarea armei Kalașnikov etc.

C.S.: Ne-ați povestit o mulțime de lucruri interesante, dar, totodată, triste prin felul cum era educată tânăra generație în spirit elogios față de Partidul Comunist, îndoctrinată și înregimentată în sistemul comunist.

Silvia Chicu-Dimitriu: Pentru a educa în noi „omul sovietic”, adică „omul rusofon”, cu un alt cuvânt - mancurtul, care ar fi considerat poporul rus unic și irepetabil, iar că valorile și folclorul rusesc trebuie preluate până la cele mai mici detalii, la Anul Nou ne întâlneam cu Moș Gerilă (Дед Мороз) și Alba-ca-Zăpada (Снегурочка). Rolul personajului „Снегурочка” era visat de majoritatea fetelor. Eu nu am fost onorată cu acest rol, dar nu-mi amintesc să-mi fi creat vreo traumă psihologică, deoarece mă cam temeam de Moș Gerilă, iar ea trebuia să-l însoțească. Cu ocazia acestei sărbători cl. I-VII pregăteau programe muzical-artistice: cântece și poezii în limbile rusă și moldovenească (română). Elevii eminenți primeau din mâna Moșului cărți, iar toți - daruri dulci (gratis - din bugetul statului).

Chiar și aceste sărbători trebuiau să educe spiritul de mândrie pentru marele nostru stat. Steaua din vârful bradului era asemănată cu cea de pe Kremlinul rusesc etc.

C.S.: Cum era sărbătorit Anul Nou de cei din clasele superioare?

Silvia Chicu-Dimitriu: Pentru cei mai mari, Anul Nou era mai politizat. Clasele superioare organizau un bal mascat (carnavalul), care reprezenta un concurs al măștilor. Cele mai apreciate erau măștile de tipul: „Uniunea Sovietică”, „15 republici-surori”, „Stema Uniunii Sovietice”, „Olimpiada-80”. Interesându-mă astăzi, cine fixa aceste priorități, nu am găsit un răspuns clar. Bineînțeles că la bal erau prezente și alte măști.

C.S.: Sărbătorile de iarnă sunt fermecătoare prin tradițiile și obiceiurile care ne bucură sufletele. Pe meleagurile noastre acestea sunt bine conservate, mai ales, în lumea satului, unde nelipsite la ceas de sărbătoare sunt colindul, umblatul cu capra, Steaua sau Plugușorul. Cum erau petrecute acestea în copilăria Dvs?

Silvia Chicu-Dimitriu: În seara de Revelion elevii mergeau cu Plugușorul. Erau urați acei care reprezentau elita satului: activul de partid, profesorii, medicii, directorul și brigadirii din sovhoz, adică cei care în virtutea funcției pe care o ocupau, erau obligați să sărbătorească Anul Nou oficial cum cerea Partidul. Cealaltă parte a satului sărbătorea Anul Nou pe stil vechi, conform calendarului religios. După modul de sărbătorire a Anului Nou, satul se împărțea în elită socială și... restul.

C.S.: Toate acestea țin de sărbătorile laice (seara dintre ani), dar cum era cu obiceiurile sărbătorilor religioase (Sf. Nicolae, Crăciunul, Sf. Vasile, Paștele etc)?

Silvia Chicu-Dimitriu: Unul din compartimentele educației ateiste era cristalizarea în conștiința elevilor a lipsei de respect față de sărbătorile religioase, ceea ce însemna că nu trebuiau să participe la sărbătorirea lor. În cazul în care erai observat în seara de Sfântul Vasile că mergeai cu uratul, riscai să fii „onorat” cu scoaterea în fața careului, care se organiza în fiecare zi de luni, „fiind arătat cu degetul”.

La sărbătorile de Paști, atunci când conform calendarului religios timpul căpăta capacități sacre, măsurile educative erau mai deosebite. Tradiția sovietică prevedea organizarea unui subotnic comunist în luna aprilie, dedicat zilei de naștere a lui Lenin. Cel mai frecvent, acesta era organizat în sâmbăta Paștelui, iar în ziua de Paști de multe ori era organizat un voscresnic (de la „воскресенье” – duminică), pentru a nu permite elevilor sărbătorirea Paștelui. Se muncea în beneficiu comunitar. În seara Învierii la școală avea loc o serată cu dansuri până târziu, ținându-se evidența celor prezenți. Deoarece biserica era închisă în satul Pârjolteni, deseori copiii erau trimiși de către părinți la biserica din satul vecin, Ciorești, pentru a sfinți pasca și ouăle. Pentru a ajunge în satul vecin trebuia traversată pădurea. Uneori profesorii și activul comsomolist în seara Învierii păzeau drumurile și potecile, întorcându-i pe elevii care luaseră drumul „Învierii”.

În schimb, sărbătoream cu mult fast: 1 mai – Ziua Internațională a oamenilor Muncii – prin demonstrații, pancarde, drapele și ovații. O altă sărbătoare importantă era 9 Mai – Marea Victorie a URSS asupra Germaniei fasciste. Cu această ocazie erau invitați veteranii „Marelui Război pentru Apărarea Patriei”, cum era numit în istoriografia sovietică, războiul sovieto-nazist, 1941-1945.

În perioada sovietică a avut loc o intensă spălare a creierelor, în condițiile interzicerii totale a accesului la informație. Ca urmare, generații întregi au fost educate în spiritul ideilor comuniste și a supremației rușilor. Roadele acestei educații le vom culege mulți ani înainte...

Ultimul an de studii – clasa a X-a a coincis cu mai multe evenimente istorice, dar cel mai important – Congresul al XXVII-lea al PCUS, deschiderea căruia am fost impuși să o vizionăm în sala de sport a școlii medii Pârjolteni. În primăvara anului 1986 au început adevărate schimbări pe multiple planuri, dar cu pași foarte lenți.

C.S.: Vă mulțumesc că mi-ați oferit posibilitatea să Vă răscolesc amintirile prin intermediul cărora ați revenit în copilăria „elevei din socialism”. Ce a urmat după absolvirea școlii medii din satul Pârjolteni, raionul Călărași?

Silvia Chicu-Dimitriu: În perioada septembrie 1987–iunie 1992 am studiat la Facultatea de Istorie și Pedagogie a Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. În anul 1992 am absolvit facultatea, obținând specialitatea – profesor de istorie, metodist al muncii extrașcolare. În anii 1993–1996 am făcut studii de doctorat în cadrul doctoranturii UPS „Ion Creangă”, cumulând funcția de lector universitar la Catedra istoria românilor. În anul 1998 am susținut teza de doctor în is-

torie cu tema: „Viața politică a Țării Moldovei în a doua jumătate a sec. al XVI-lea”. În anul 2007 am ocupat prin concurs postul de conferențiar universitar, iar în anul 2011 am obținut titlul de conferențiar universitar.

Ședința Catedrei de istorie a românilor. Șef catedră – prof. univ., dr. hab. Gh. Gonța.
Foto I. Topală.

Începând cu anul 2011, activez și în calitate de șef al Secției cercetare științifică și relații internaționale a UPS „Ion Creangă”.

În perioada 2003–2016 am fost Secretar științific al Seminarului de Profil din cadrul UPS „Ion Creangă” și al Consiliului științific specializat de susținere a tezelor de doctor și doctor habilitat. Fiind specialist în istoria medievală și modernă timpurie a românilor, sunt autoare de lucrări științifice și științifico-didactice: monografii, articole științifice etc. De asemenea, am fost membru al colegiului de redacție al culegerilor de studii și am participat în calitate de executor și director în proiecte instituționale, de grant pentru tinerii cercetători. Activitatea științifico-didactică este axată pe probleme de istorie medievală și modernă timpurie a românilor, istoria vieții private și cotidiene a românilor, istoria dreptului medieval românesc.

C.S.: Știm că pentru contribuția adusă în dezvoltarea învățământului universitar și științei v-a fost oferită Diploma Ministerului Educației, octombrie 2010, și Diploma Guvernului RM, octombrie 2015.

Vă mulțumesc pentru interviul acordat!